

Geheim over de Grens

Wat een gewiekste mensen, die Osnabrückers. Door in 1991 hun stad als Vredesstad te bestempelen stegen ze met stip in populariteit. Overigens geheel terecht, want zowel hier als in Münster werd in de 17de eeuw lang onderhandeld over het einde van de 80-jarige oorlog.

Tekst en beeld: Kees en Carla Witvliet

Deze ging echter de boeken in als de 'Vrede van Münster'. Maar in 1648 vond de bezegeling ook hier plaats en kregen beide stadhuizen onlangs het Europees erfgoedlabel. Wij dwalen door de prachtige vredeszaal van het historische stadhuis uit 1512, een echte aanrader.

En, sinds 1991, reikt men iedere twee jaar de Erich-Maria Remarque vredesprijs uit. Vernoemd naar de wereldberoemde schrijver van anti-oorlogsromans, geboren in 1898 in Osnabrück. Zijn roman 'Van het westelijk front geen nieuws' daterend uit 1929 maakte hem wereldberoemd. Trouwens, in 2017 won de Turkse schrijfster en mensenrechtenactiviste Asli Erdoğan deze prestigieuze prijs!

Slenteren en smullen

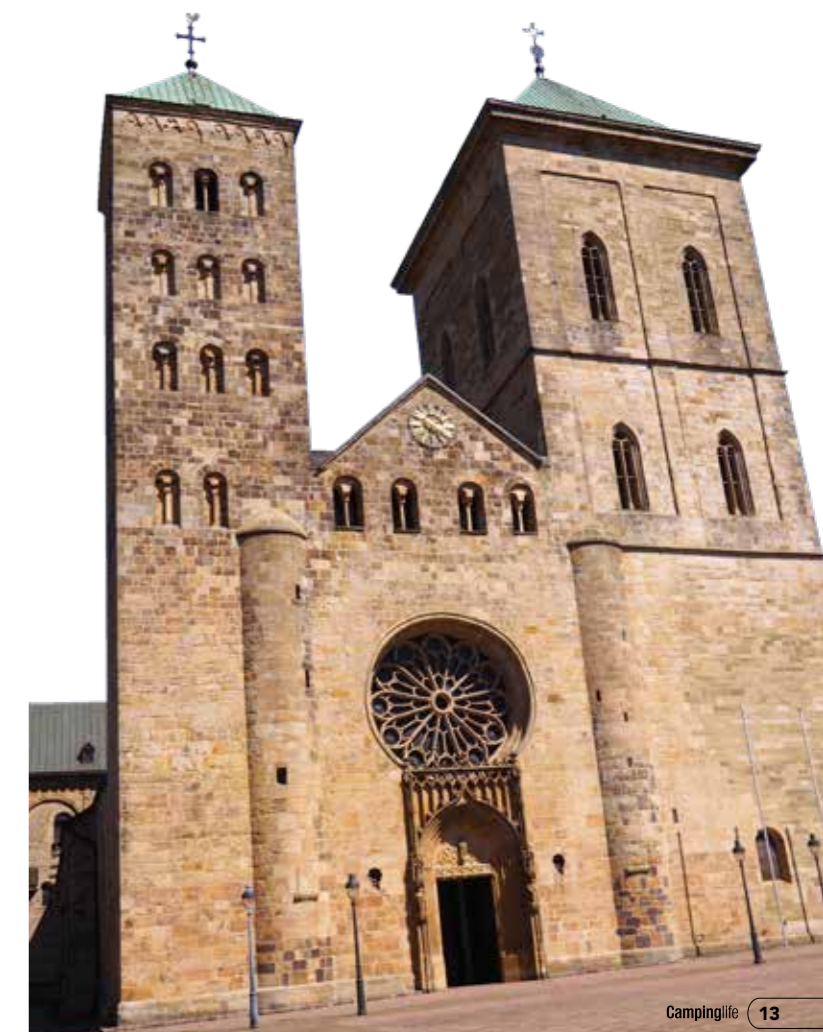
Buiten op het historische marktplein trekken middeleeuwse gevelhuizen in magnifieke kleuren de aandacht. De Mariakerk torent hier fraai bovenuit. Een dikke pluim voor de wederopbouw, want een bombardement in 1944 verwoeste bijna alles. Even relaxen met een espresso op het sfeervolle terras van Café am Markt, een heerlijk plekje!

Dan de trots van de stad, de Dom Sint Peter. Kathedraal van het bisdom Osnabrück en een meesterbouwwerk van de laat-Romaanse bouwkunst. De eerste dom werd in 785 gebouwd. Na een brand in 1100 werd uit de resten de tweede dom opgericht. Ook toentertijd stond er prestige op het spel. Zo werd het grootst mogelijke klokkenspel aangeschaft. Helaas, de toren bleek te klein en dus verrees een tweede, gotische toren die viermaal zo groot is. Van bijzondere schoonheid zijn de kloostergangen rondom de kloostertuin, een oase van rust midden in de stad. Kinderpret is te vinden op het Koggestrand aan het Adolf-Reichweinplein. Hier is een geweldig speelschip voor anker gegaan en warempel, de strandstoelen staan klaar.

Oh ja, verlaat het centrum niet zonder een bezoek aan Café Läer in de Krahnstrasse, tevens het oudste vakwerkhuis van de stad. Hier lik je de vingers af bij de allerlekkerste Schwarzwälder Kirschtorte van Duitsland. Uiteraard met kersen uit het Osnabrücker Land. Tot het laatste kruimeltje waren wij verrukt!

Een stukje buiten het centrum, richting de Westerberg komen we bij diverse universiteiten waaraan de stad z'n levendigheid dankt. Maar liefst zevenentwintig duizend studenten herbergt ▶

Osnabrück. Bovendien is hier de beste relaxplek van de stad, de botanische tuinen van de universiteit. Een fijne plek om tussen de mooiste planten en stenen van de wereld te dwalen.

tip: *Osnabrücker Kartoffelhaus aan de Bierstrasse doet z'n naam alle eer aan. Wat een diversiteit aan aardappelgerechten, van typisch Deutsche bratkartoffeln tot exotische aardappelgerechten. Guten Appetit!*

Baumwipfelpfad en ridderspel

Kijk, daar springt een eekhoortje en daar, wat een mooie vogel! Hoog tussen de boomtoppen wanen we ons in een andere wereld. Tussen fluitende vogels en ruisende bladeren komt er een weldadig gevoel over ons. Na zo'n vijf fietskilometers vanaf onze fijne campingplek in Lienen belanden we bij de Landesgartenschau in Bad Iburg. Het prachtige park rondom kasteel Iburg verandert deze zomer in een grote bloemenzee. Maar niet getreurd, de bloemen verdwijnen wellicht maar het unieke boomkroonpad is een blijvertje. Je wandelt over een gigantisch bouwwerk van bijna vijfhonderd meter lang op een hoogte van 28 meter door het Teutoburgerwald, fantastisch. Trouwens ook top voor de kids want er zijn diverse infoplekjes vol leuke raadseltjes.

Tussen de boomtoppen ontwaren we de contouren van het sprookjeskasteel dat beslist een bezoek verdient. Door dit bisschoppelijk kasteel en Benedictijnenklooster uit de elfde eeuw worden enkele rondleidingen per week gegeven. Gewoon een kaartje kopen bij de kassa in het

aangrenzende museum. Dit slot is onder meer het geboortehuis van Sophie Charlotte, de latere

eerste koningin van Pruisen. Het pronkstuk van het kasteel is de barokke ridderzaal met z'n prachtige plafondschilderingen. Verder herbergt het kasteel maar liefst twee, nog in gebruik zijnde kerken.

Allereerst de katholieke St. Clemens, dit was de kerk van het Benedictijner klooster. Destijds kreeg ieder hier gedoopt kind als tweede naam Clemens. Ook de Evangelische Schlosskirche is onderdeel van het kasteel, een sobere kerk met een prachtig orgel. Eén orgelpijp, voorzien van een ster, schittert met z'n speciale klank alleen tijdens de Kerstdienst. Let op, avontuur voor de kleintjes is er iedere eerste zondag van de maand bij de speciale kinderrondleiding. De kinderen mogen zich zelfs verkleden als ridders, echt tof!

tip: *Ben je een mens van de tijd, loop dan binnen bij het klokkemuseum aan de Gografenhof 5 in Bad Iburg. Van koekoeksklok tot kerktorenklok, meer dan achthonderd klokken tikken hier de tijd weg!*

Zilte zeelucht in het Osnabrückerland

Warempel, al wandelend proef je het zout op je lippen en snuif je de zeelucht op. Tja we lopen toch heus in Bad Rothenfelde. Na een schitterende fietstocht vanuit Lienen, met af en

toe een fikse klim, wandelen we nu langs een reusachtig gradeerwerk. De benaming vindt z'n oorsprong in het vroegere woord graad waarvoor we nu percentage gebruiken. Vandaag de dag geroemd door de positieve uitwerking op je gezondheid vanwege de minuscule zoutdeeltjes die tijdens het verdampingsproces vrijkomen. Deze zogenaamde 'inhalatoria' brengen verlichting bij mensen met allergieën en longproblemen.

Midden zeventienhonderd werd hier de eerste zouthoudende bron ontdekt waarna de Rothenfelders meer dan een eeuw uitsluitend van dit witte goud leefden. Het winnen van zout werd een puur economische aangelegenheid. Men ontdekte dat de bouw van gradeerwerken de zoutwinning vergemakkelijkte om het zoutgehalte te verhogen. Het zoute water wordt uit de grond ▶

“Midden zeventienhonderd werd hier de eerste zouthoudende bron ontdekt waarna de Rothenfelders meer dan een eeuw uitsluitend van dit witte goud leefden”

naar de oppervlakte gebracht en opgepompt tot boven in het gradeerwerk. Daarna vloeit het langzaam langs de wanden van sleedoortakken terug naar verzamelbakken in het laagste gedeelte van de installatie. Zo'n gradeerwerk bestaat uit een skelet van sparrenhout waarbij ook de leidingen, kranen en goten grotendeels uit hout bestaan. De wanden waarlangs het zoute water loopt zijn van de sleedoorn, ideaal door z'n fijne vertakkingen. Sinds 1969 is de zoutwinning volledig stilgelegd, alles in deze plaats staat nu in het teken van gezondheid en wellness. Van de twee gradeerwerken meet de langste dik vierhonderd meter bij een hoogte van tien meter. Machtig interessant zijn de rondleidingen die je tot in het binnenste van de gradeerwand brengen en onder de grond in het gangenstelsel.

Stomen en bubbelen

Moe geworden van het slenteren door de prachtige parken? Dan wordt het tijd voor een ontspannen bad. In de Carpesol Spa Thermen zwem je als een vorst. Dein mee in de stroom van het heerlijke openlucht zoutwaterbad of geniet in de panoramasauuna van het fantastische uitzicht op het Teutoburgerwald. Wij snappen waarom onze burens het kuren zo hoog in het vaandel hebben staan!

Visje verschalken

Fijnproevers, onderweg in het Osnabrücker Land, opgelet. Op zo'n vijf kilometer fietsafstand vanaf de camping in Lienen ligt het stadje Hagen aan het Teutoburgerwald. Romantisch gelegen in het Forellental met weidse uitzichten op de omliggende heuvels. Het dal dankt z'n naam aan de kabbellende beekjes en riviertjes waarin forellen het naar hun zin hebben. Tijdens onze fietstocht stonden we zo maar voor een fantastische forellenkwekerij. Het blijkt de oudste, nog werkende kwekerij in de deelstaat Nedersaksen van de familie Kassermann te zijn. In de boerderijwinkel kun je zo'n lekkernij kopen voor op de campingbarbecue. Wat wil het geval, recht tegenover deze kwekerij staat restaurant Zum Forellental en daar zetten ze zo'n onweerstaanbare,

verse forel zo op tafel. Een toplocatie waar de kok deze delicatessie met liefde en overgave bereidt. Wij smulden ervan!

Op de pedalen

Wij raken al aardig vertrouwd met de colletjes tijdens onze fietstochten. Toegegeven, wij fietsen wel met trapondersteuning! Ook zijn de oohs en aahs onderweg niet van de lucht, want wat is het hier mooi! En wat fietsroutes betreft, die zijn stuk voor stuk perfect en duidelijk bewegwijzerd. Met een bezoek aan het schilderachtige stadje Tecklenburg sluiten wij onze week af. Dat het hoog in het Teutoburgerwald ligt weten we, dus na zo'n twintig kilometer staan de zweetdruppels wel op het voorhoofd. Toch is het de moeite dik waard wanneer we even later achter de koffie uitpuffen op het middeleeuwse marktplein. Echt een plekje om weg te dromen met zicht op de pittoreske vakwerkhuisen.

Ons verblijf in dit geweldige fiets- en wandelgebied is omgevlogen en het wordt tijd om de motor van onze camper te starten. En wat de geheimen betreft, die zijn er voor ons niet meer. Het is nu aan anderen om op ontdekkingsstocht te gaan. Wij zeggen: doen! ■

tip:

voor meer informatie over deze bestemming reis je naar geheimoverdegrens.nl

Camping Eurocamp Lienen

Wij stonden met onze camper op Camping Eurocamp Lienen (camping-lienen.de): een mooi gelegen terrassencamping met zicht op het Teutoburgerwald. De eigenaren, Eberhard en Heike, spannen zich in om het een ieder naar de zin te maken. De camping heeft 60 ruime toeristenplaatsen en je mag zelf een plek kiezen. De vaste staanplaatsen liggen gescheiden van het toeristengedeelte. Een keurig toiletgebouw en gezellig restaurant staan voor de gasten klaar. Er is geen winkel op het terrein, het dorp Lienen ligt op zo'n vijf kilometer afstand. Maar vergis je niet, even naar de bakker op de fiets gaat op de heenweg super, terug is het een beste klim! De camping is het hele jaar open.

